

PREDIKIMI I KOHËS SË KRESHMËS
MONS. ANGELO MASSAFRA OFM
SHKODER, NE SALLA KOLIQI, ME 11/03/2024

DITA E PARË

Predikimi i Kohës së Kreshmës është një praktikë e lashtë e Kishës. Prej këtij predikimi arrijmë të kuptojmë njërin nga aspektet e shumta të jetës sonë të fesë dhe ta bëjmë atë të rritet nëpërmjet nxitjes. Po ashtu, kur është ipeshkvi ai që e bën këtë predikim, ky i fundit merr edhe një ton më solemn, sepse në të përmbushet *munus docendi* (detyra e mësimdhënies) tipike e ipeshkvit.

Normalisht, ky predikim duhet të bëhet një herë në javë, por unë kam zgjedhur ta përqendroj vetëm në dy ditë, pikërisht në mes të Kohës së Kreshmës, sepse kjo Kohë liturgjike është plot me ide të dobishme për meditimin dhe kthimin tonë.

Këtë Kreshmë nuk do të devijojmë nga rrugëtimi që ka ndërmarrë Arqipeshkvia jonë: familja e krishterë. Nëntëditëshi në përgatitje për Krishtlindje ka pasur këtë temë dhe nisma të ndryshme zhvillohen në këtë drejtim. Megjithatë, tema që do të trajtoj në këto predikime do të marrë frymëzim nga Letra e dytë e Shën Palit Apostull drejtuar Korintianëve, ku na thuhet se jemi “*era e këndshme*” e Krishtit (krh. 2 Kor 2, 14).

Është një temë që na kujton njërin nga pesë shqisat e natyrës sonë njerëzore, atë të nuhatjes; është shumë e rëndësishme që të flasim për këtë gjë, sepse duhet të kuptojmë se krejt qenia jonë duhet të përfshihet në marrëdhënien tonë me Hyjin. Të mendojmë, për shembull, për përfshirjen e trupit gjatë kremtimeve tona: ndonjëherë jemi në këmbë, herë të tjera ulur ose të gjunjzuar... në varësi të veprimit liturgjik që po zhvillohet: krejt qenia jonë, shpirt, frymë dhe trup thirren të marrin pjesë në adhurimin hyjnor.

Zgjedha shqisën e nuhatjes, sepse, siç do ta shohim më vonë, sipas etërve është më e pastra nga të pesë shqisat. Natyrisht, kjo temë ka një ndikim shumë të rëndësishëm në jetën personale të çdo besimtari dhe, aq më tepër, në fushën e familjes ku dëshiron të jetojë sipas mësimet të Krishtit.

Dhe për të jetuar sipas mësimet të Krishtit, duhet të jemi të lidhur thellësisht me Të; kryesisht sepse është thelbësore t’i japim parësinë që Ai meriton. Shpesh adhurimet tona ushqehen më shumë nga ndjenja e detyrës së krishterë, ose nga nevoja... ashtu si njerëzit në Ungjill që u dyndën tek Ai “*pse dëgjuan ç’bënte*” (Mk 3, 8); për ne disa herë, adhurimi ynë nuk lind nga vetëdija se Ai, Jezusi, është Absolut para të cilit çdo gjë tjetër humbet vlerën e vet.

Të mendojmë për pjesën ungjillore të lyrjes me parfum në Betani: «*Gjashtë ditë para Pashkëve Jezusi erdhi në Betani, ku jetonte Lazri, të cilin Jezusi e ngjalli prej së vdekuri. Aty ia bënë gati darkën. Marta u shërbente e njëri ndër ata, që ishin në tryezë me Jezusin, ishte Lazri. Atëherë Maria mori një libër parfum nardi të pastër e shumë të shtrenjtë, ia leu këmbët Jezusit dhe ia fshiu me flokët e vet. Shtëpia u mbush me erën e këndshme të parfumit. Atëherë, Judë Iskarioti - njëri prej nxënësve të tij, ai që kishte në mend ta tradhtonte - tha: “Pse nuk u shit ky parfum për treqind denarë e nuk iu nda skamnorëve?” Foli kështu, jo pse kishte fort kujdes për skamnorë, por pse ishte vjedhës e pasi ai e mbante qesen, vidhte çka vihej brenda. Atëherë Jezusi tha: “Lëre! Le ta bëjë këtë për ditën e varrimit tim! Skamnorët i keni gjithmonë me ju, kurse mua nuk do të më keni gjithmonë”» (Gjn 12, 1-8).*

Nëse e imagjinojmë atë skenë, pothuajse mund ta nuhasim erën e këndshme të parfumit, që përhapet në shtëpinë e Lazrit, të Martës dhe të Marisë kur u thye ena e alabastrit me erëra të mira nardi të pastër e të shtrenjtë (Mk 14, 3). Të lëmë mënjatë komentin e Gjonit ungjilltar, që e cilëson Judën si hajdut dhe të kujtojmë përgjigjen e Mësuesit: “*Skamnorët i keni gjithmonë me ju, kurse mua nuk do të më keni gjithmonë*” (Gjn 12, 8).

Kjo përgjigje më bën përshtypje për shkak të thjeshtësisë çarmatosëse me të cilën Jezusi përsërit rëndësinë e nxënësit që “**ta ketë Jezusin me vete**”; por edhe sepse na thotë se Jezusi është absoluti nga

i cili kurrë nuk duhet ta largojmë vëmendjen tonë. Si edhe, për ne të krishterët, kujdesi për të varfrit dhe më të vegjlit e gjen rrënjën dhe justifikimin e vet vetëm tek Ai.

Sa shpesh jemi “aktivistë” në emër të Krishtit, por pa Krishtin!!! Jo vetëm në veprat e bamirësisë, por shpesh dhe me dëshirë edhe në liturgjitë tona të vjen të pyetësh: “Po ku është Krishti?”. Nxitimi, sipërfaqësorja, plogështia apo teprija e elegancës së jashtme, por të gjitha këto pa Krishtin, (është një rrezik!).

Dhe a duam të flasim për kemin, i cili ka të bëjë edhe me reflektimin tonë për shqisën e nuhatjes? Ndersa ne kemosin Hyjin si “krejtësisht Tjetër”, ne e kemosin edhe si “Hyji-me-ne”

Por e vërteta është se Ai është Hyji-me-ne. E kemi soditur këtë të vërtetë në misterin e Krishtlindjes, duke kujtuar se “*Hyji është bërë si ne për të na bërë si Veten e Vet*”. Kjo është një e vërtetë që duhet të jetë gjithmonë para syve tanë, sepse prej saj varet dinjiteti ynë. Nuk është rastësi që natën e Krishtlindjes shpallet leximi i Shën Luanit të Madh, teologut të Krishtlindjes: “*Njihe, o i krishterë, dinjitetin tënd!*”. Dhe do të shtoja gjithashtu: identitetin tonë.

Atëherë, mirëardhtë rasti i këtij Predikimi të Kohës së Kreshmës për të rikuperuar intimitetin tonë me Krishtin dhe për të ushqyer dinjitetin dhe identitetin tonë në Të.

Në disa kisha, (flas për Italine) praktika e Dyzet Orëve vazhdon ende sot: për tri ditë resht i Shenjtërueshmi Sakrament ekspozohet për adhurimin personal dhe bashkësior. Kjo praktikë ka lindur në Italinë qendrore gjatë Mesjetës së vonë, në vitin 1385, si një mbivendosje e festimeve të Triditëshit të Pashkës për të kujtuar 40 orët që shkojnë nga ora 15.00 e të Premtes së Madhe deri në orën 07.00 të mëngjesit të Pashkës, kur gratë shkojnë te varri dhe e gjejnë të zbrazët atë. Më pas, në vitin 1500, Shën Karl Borromeu e bëri atë në Milano në fillim të Kreshmës si një akt riparimi për teprimet e karnavaleve; ndoshta edhe sot e kësaj dite ruan, në kujtesën e katolikëve të njëfarë moshe, këtë vlerë riparimi. Por, duhet të pranojmë se referimi i 40 orëve të kaluara nga Jezusi në vdekjen trupore është ndoshta justifikimi më i vërtetë dhe më i devotshëm i kësaj praktike.

Tani, ju ftoj që të bëni bashkë me mua një udhëtim në të kaluarën: të shkojmë bashkë me gratë përpara varrit të zbrazët të Jezusit. Ato kanë me vete enë plot me erëra të mira (po flasim për të paktën tri enë), që i shtohen njëqind librave (32 kilogramëve), që Nikodemi kishte sjellë me vete (Gjn 19, 39). Qëllimi është nderimi i trupit të Atij që pas pak orësh nuk do ta thërrasin më “Mësues”, por “Zot”, Krisht, Mesi, domethënë “I lyeri i Zotit” (edhe këtu gjejmë referimin që i bëhet vajit erëmirë), që Hyji e ka lavdëruar.

Le të kthehemi pak ditë më përpara, te ngjarja e lyerjes me vaj në Betani për të cilën kemi folur më sipër: edhe një herë gjejmë adhurimin e trupit të Zotit.

Për të arritur te dhurata e Mirrës nga Mbretërit në Ungjillin e Mateut, gjithmonë duke iu referuar flisë së Birit të Hyjit për shëlbimin e botës. Mirra do të kishte shërbyer për njeriun e zbritur nga kryqi; por është edhe kemi që i ofrohet vetëm Hyjit.

Nga e gjithë kjo mund të arrijmë në një përfundim të parë: **era e mirë ka lidhje me adhurimin e Birit të Hyjit; ky adhurim është nderimi më i rëndësishëm që mund t'i bëjmë Jezusit të njohur si Hyj i vërtetë, përveçse si Njeri i vërtetë.**

ZOT I VËRTETË. Hyjit i ofrohen erëra të mira... sidomos era e mirë e kemit. Ky ofrim ishte një funksion ekskluzivisht priftëror: me shumë mundësi, kur në momentin e vdekjes së Jezusit kultrina/perdja e Tempullit u nda përmjedis, prifti po ofronte erën e mirë të mbrëmjes, që në atë kohë bëhej në orën nëntë, domethënë në orën 15.00 (krh. Lk 23, 44-46).

Në Besëlidhjen e Vjetër shpesh flitet për erëra të mira. Herë përmenden me emra misterioz, herë të tjera shprehen me terma më të njohur. Për të gjithë vlen fjala: “*Me erëra të mira e me kem kënaqet zemra*” (Fu 27,9). Kënga e Këngëve kujton lojën e ndërsjellë të takimit dhe të kërkimit të ndërsjellë, të njohjes dhe të dashurisë mes të dashuruarve në një përzierje erërash të trupit dhe të shpirtit.

Kjo ndodh sepse, sipas një komenti hebre mbi Shkrimin e shenjtë, nuhatja është e vetmja nga pesë shqisat që nuk mori pjesë në mëkatin fillestar dhe për këtë arsye ka fisnikërinë e saj në shërbim të shpirtit. Edhe kënaqësia e Mesisë që do të vijë “*do të jetë në frikën e Zotit*” (Is 11, 3).

Te libri i Daljes Zoti i kërkon Moisiut të ndërtojë një altar të ndryshëm nga të tjerët: altarin e erërave të mira: “*Punoje edhe lterin për djegien e kemit. Punoje prej drurit të akacies një kut të gjatë,*

një kut të gjerë, domethënë katror - të lartë dy kutë. Brirët e tij le të jenë një me të. Veshe me ar të kulluar qoftë skarën e tij qoftë edhe anët rreth e rreth dhe brirët e tij. Bëja përreth një brez ari dhe në brez punoja dy rrahë të artë për të dy anët e vëri në dy krahët që të kalohen nëpër ta shtagat për ta mbartur lterin. Kurse shtagat punoji prej drurit të akacies e praroji. Lterin vendode para koltrinės që është e varur para Arkës së Dëshmisë, afër Pajtimores që ndryn Dëshminë, ku do të takohem me ty. Mbi të Aroni le ta djegë temjanin e erëndshëm në mëngjes. Le ta ndezë kur përgatit dritëzat; po edhe kur t'i ndezë ato në mbrëmje, le ta djegë kemin, që të jetë kemim i përhershëm para Zotit brez pas brezi ndër ju. Mos kushtoni në të as temjane të pashenjtëruara, as fli shkrumbimi, paraqitjeje, as njomjeje. Aroni le ta kryejë njëherë në vit ritin e shpërblimit në brirët e tij me gjak të flisë që kushtohet për mëkat; le ta kryejë një herë në vit ritin e shpërblimit për lter. Bëni kështu në breznitë e ardhshme. Ky lter, tejet i shenjtë, do të jetë i kushtuar Zotit” (Dal 30, 1-10).

Përveç flive për mëkatin, falënderimin dhe dhuratat, Zoti dëshiron të ngulitë në zemrat e popullit të Tij rëndësinë e mbarështimit të ndërmjetësimit. Era e mirë e kemit që ngjitet lart flet për lutjet e shenjtërve që i pëlqejnë Hyjit dhe për nevojën për të bërë diçka aq të këndshme sa ç’është edhe era e mirë.

NJERI I VËRTETË. Por gjithashtu, nga pikëpamja njerëzore e personit të Jezusit, duhet të merret parasysh rëndësia e erës së mirë. Don Michele Giulio Masciarelli, filosof-teolog, shkruan: «Çdo njeri ka erën e vet të veçantë, një identitet nuhator, aq sa flitet për një “firmë kimike”, “pasaportë nuhatore”. Edhe pse, nga një këndvështrim i caktuar, është shqisa më primitive dhe më e papërpunuar, ajo që më shumë se të tjerat shpreh natyrën tonë shtazore, era është edhe më e rafinuara dhe më e sofistikuar, e vetmja që na lejon të depërtojmë në intimitetin e njerëzit, të dallojmë gjendjen e tyre shpirtërore, duke na hapur deri edhe dyert e intimitetit tonë».

Kënga e Këngëve përdor dy terma: *reach* e *shemen* (Kk 1, 3a-b). Termi “*shemen*” lidhet, në nivel tingullor dhe semantik, me termin “*shem*” dhe përfaqëson identitetin e personit. I dashuri personifikohet me erën e mirë dhe në erën e mirë jep krejt veten e vet. Identiteti i të dashurit vendoset në zemrën e të dashurës. Në lidhje me këtë, le të mendojmë edhe për skenën e famshme në Ungjillin e Lukës, ku mëkatarja thyen një enë me parfum me të cilin spërkat Jezusin: “*Një farise e grishi Jezusin për bukë. Ai hyri në shtëpinë e fariseut dhe u ul në tryezë. Kur, ja, hyri menjëherë një grua që ishte mëkatore e njohur në qytet. Ajo, kur mori vesh se Jezusi gjendej në tryezë, në shtëpinë e fariseut, mori një enë alabastri me parfum, zuri vend pas tij, te këmbët e tij dhe, duke qarë, filloi t’ia lajë këmbët me lot, t’ia fshijë me flokë, t’ia puthë e t’ia lyejë me parfum*” (Lk 7, 36-38). Kuptimi simbolik i gjestit është se gruaja e ofroi *shem*-in e vet nëpërmjet dhuratës së *shemen*-it. Me një fjalë ajo derdhi veten e vet.

Termi i dytë është *reach*, i cili ka të njëjtat bashkëtingëllore si *ruach*, domethënë Fryma e Hyjit, Shpirti që në fillim, në krijimin e botës, sipas Librit të Zanafillës, rrinte pezull mbi ujëra. Era e mirë ka të bëjë me frymën, me frymëmarrjen, si fizikisht ashtu edhe në kuptimin e figurshëm. Në këtë rast, tregon frymën e Shpirtit që jep jetë. Kënga e dashurisë kalon përmes parfumit dhe shfaq fuqinë e jetës, që rrënjohet drejtpërdrejt në Hyjin. Si e tillë, ajo mund ta sfidojë vdekjen dhe t’i çojë të dashuruarit, bashkë me njerëzimin e tyre, përtej vdekjes (krh. Kk 8, 6). Me fjalë të tjera, mund të themi se era emirë zbulon diçka të personit, si të personit njerëzor, ashtu edhe të tre personave hyjnorë.

Po e mbyll takimin tonë të parë duke e përmbledhur në këtë fjali: Hyjit i përket adhurimi ynë me ofrimin e erës së mirë, veçanërisht atë të lutjes, të lavdërimit, të lartësimit të shpirtit tonë, duke njohur përparësinë absolute që Ai ka në jetën tonë.

Nesër do të flasim për erën e mirë të Krishtit, por sot po ju lë me këtë pyetje: edhe Hyji (Jezusi) ka erën e vet të veçantë, që e përcakton në identitetin e tij dhe me të cilën ai na mbush me veten e tij për të na bërë që të kemi të njëjtën erë si ai; a duam të kemi një lidhje të fortë me Hyjin (Jezusin) duke e adhuruar atë? Jo vetëm adhurimin që bëjmë në Kishë, por edhe atë të jetës sonë të drejtuar gjithmonë kah Ai.

Zoti na ndihmoftë per te qene era e mire! Faleminderit.

PREDIKIMI I KOHËS SË KRESHMËS
MONS. ANGELO MASSAFRA OFM
SHKODER, NE SALLA KOLIQI, ME 12/03/2024

Dita e dytë

Tema që po thellojmë në këtë predikim të Kohës së Kreshmës është ajo e Letrës së dytë të Shën Palit drejtuar Korintianëve në kapitullin 2, rreshtat 14-16: *“Por, faleminderit Hyjit, i cili na nderon përherë me fitore në saje të Krishtit dhe përmes nesh shpërndan në çdo vend erën e këndshme të dijes së vet. E njëmend, ne jemi për Hyjin era e këndshme e Krishtit, për ata që shëlbohen e për ata që dënohen, për njërën palë era e vdekjes që shpie në vdekje e për palën tjetër era e jetës që shpie në jetë”* (2 Kor 2, 14-16).

Është e qartë se kjo pjesë na flet sidomos për dëshminë që ne si të krishterë kërkohet të japim; ose, sipas fjalëve të Shën Pjetrit, *“Jini gjithmonë të gatshëm t’i jepni arsyen e shpresës që është në ju”* (1 Pjt 3, 15).

Pali apostull e shkruan këtë letër në mes të udhëtimit të tij të tretë misionar, i rrethuar nga shumë vështirësi për veprën e Hyjit dhe nga shumë shqetësime për gjendjen e Kishave që ai themeloi. Disa raste disiplinore zënë mendjen e tij, ndërsa pohon *“nuk munda të kem qetësinë në shpirt”* (rr. 13) derisa takon Titin nga i cili merr lajme të mira.

Në rreshtin 14 Pali, siç bën shpesh, e ndërpret rrëfimin për ta lavdëruar Hyjin duke kujtuar se Ai kishte arritur një fitore në Korint dhe reflekton mbi përhapjen e Ungjillit në përgjithësi. *“Por, faleminderit Hyjit, i cili na nderon përherë me fitore në saje të Krishtit”* (rr. 14a).

Cilit triumf po i referohet Pali? Atë të mbarështimit të tij? Atë të Zotit? Atë të Kishës? Apo atë që për fe mund të bëhet një triumf? Pali i përfshin të gjithë në triumf me atë *“na nderon/na bën të marrim pjesë”*. Pavarësisht gjithçkaje, pavarësisht nesh, pavarësisht armikut dhe kundërshtive, pavarësisht mëkateve dhe kundërdëshmive të besimtarëve.

Në veçanti, Pali i referohet përhapjes së Ungjillit gjatë mbarështimit të tij dhe në përgjithësi përhapjes së fesë. Triumfi ka të bëjë me krejt Kishën, në fakt dikush e ka cilësuar si *“Kisha Triumfuese”*. Kjo është një Kishë triumfuese, fitimtare, që ka fituar tashmë. Kjo lloj deklarate është një arritje e fesë, sepse, nëse shikoni me kujdes, nuk do të dukej kështu, sepse ne shohim edhe shumë aspekte negative në Kishë.

Kisha nuk triumfon nga natyra e saj, por **merr pjesë** në triumfin e Krishtit, sepse **është Krishti që fiton!** Kjo e vërtetë është e rëndësishme dhe duhet ta theksojmë me forcë. Për ta kuptuar më mirë, duhet të dimë zakonet e lashtë të mbretit që kthehej fitimtar nga një betejë duke parakaluar në një vargan madhështor; në fitoren e mbretit ishte edhe fitorja e nënshtetasve të tij dhe në këtë fitore merrnin pjesë të gjithë ata që merrnin pjesë në varganin madhështor. Pra, është sikur Pali të parakalonte në *“triumfin”* e Krishtit, duke përhapur njohjen e Krishtit si erën e mirë, erën e këndshme të përhapur nga kemtarët që shoqëronin varganin madhështor.

Hyji, vazhdon Shën Pali, *“përmes nesh shpërndan në çdo vend erën e këndshme të dijes së vet. E njëmend, ne jemi për Hyjin era e këndshme e Krishtit”*. I krishteri është ai që jeton me erën e mirë të të Dashurit të tij, deri në atë pikë sa lyhet ai vetë me këtë erë, dhe duke e mbajtur, e përhap atë. Era e mirë është Krishti, por Hyji e përhap këtë erë të mirë kudo nëpërmjet besimtarëve.

Të bëjmë disa paralele me disa fjalë të Jezusit në Ungjij: *“Ju jeni kripa e tokës. Po qe se kripa prishet, me çka mund të kripet? S’vlen më për asgjë, përveçse të hidhet jashtë e ta shkelin njerëzit. Ju jeni drita e botës. Nuk mund të fshihet qyteti i ngritur në majë të malit. As nuk ndizet dritëza për ta vënë nën magje, por për ta vënë mbi pishtar për t’u bërë dritë të gjithëve në shtëpi. Ashtu të shndrisë edhe drita juaj para njerëzve, që t’i shohin veprat tuaja të mira e ta lëvdojnë Atin tuaj që është në qiell.”* (Mt 5, 13-14). Por te Gjoni thotë: *“Unë jam drita e botës. Kush vjen pas meje, nuk do të ecë në errësirë, por do ta ketë dritën e jetës”* (Gjn 8, 12).

Atëherë, identifikimi me natyrën dhe misionin e Krishtit është i dukshëm: angazhimi i besimtarit nuk konsiston në *“bërjen e dritës”*, por në *“të qenit dritë”*. I njëjti arsyetim vlen edhe për erën

e mirë: Krishti është flija e një ere të këndshme që i pëlqen Atit; ne besimtarët jemi “për Hyjin era e mirë e Krishtit” (2 Kor 2, 15).

Nëse duam një shembull se si kjo është e mundur, kemi dëshminë e Martirëve tanë të Lumë. Çfarë ndodhi me ta? Ata u vranë nga një regjim ateist! Por ata ishin të vetëdijshëm se ishin brenda varganit madhështor të Krishtit Mbret, njësoj si kemtarët në varganin madhështor të mbretërve që kthehen fitimtarë nga beteja. Te Martirët tanë ka fituar Krishti; prandaj vdiqën duke thirrur “Rroftë Krishti Mbret”: sa vetëdije e bukur!!!

Kjo do të thotë - dhe nxjerrim një përfundim të parë - se **feja e krishterë nuk mund të praktikohet nëse fillimisht nuk besohet**. Çfarë dua të them? Nëse ndalemi vetëm duke parë kufizimet tona, nuk po marrim pjesë në varganin madhështor të Krishtit dhe për këtë arsye nuk po përhapim erën e mirë të Krishtit në botë. Për të marrë pjesë në fitoren e Krishtit, së pari duhet të besojmë se Ai ka fituar tashmë. (*është Shpetimtari yne!*)

Kur, për shembull, luftojmë për të kapërcyer disa nga të metat tona, për t’u kthyer në fe (ky është kuptimi i Kohës së Kreshmës!), së pari duhet të besojmë se Krishti ka fituar dhe se ne vetëm marrim pjesë në fitoren e tij: nuk jemi ne që i kapërcejmë kufizimet tona, por Ai ka fituar në ne, pavarësisht dobësive tona: prandaj, të shohim më shumë pozitiven, sepse duke e përqendruar vëmendjen tonë vetëm te negativja, nuk do të dalim kurrë fitimtarë me Krishtin.

Por pse është kaq e rëndësishme ideja e erës së mirë? Për ta kuptuar këtë duhet t’i drejtohem i përvojës njerëzore. Lindorët i jepnin shumë rëndësi parfumeve dhe erërave të mira (krh. Ester 2, 12). Flitet për njërën nga pesë shqisat e qenies njerëzore: nuhatjen. Është një shqisë që mundëson perceptimin e substancave kimike të avullueshme, domethënë të shpërndara në ajër, nëpërmjet receptorëve të specializuar ndijorë. Pra, realiteti që na rrethon perceptohet edhe përmes aromave.

Çdo gjë që nuk mund “të shihet”, “të preket”, “të dëgjohet” dhe “të shijohet” është fushë e nuhatjes. Në mbretërinë e kafshëve kjo shqisë është shumë e zhvilluar dhe shumë e përdorur. Në shumë raste është një çështje për jetë a vdekje. Në përgjithësi, mund të themi se në thelb ndikon në disa sfera: të ushqyerit dhe riprodhimin.

TË USHQYERIT

Ashtu si disa aroma hapin oreksin, ashtu edhe “era e këndshme të dijës së tij” i shtyn njerëzit që të kërkojnë bukën e ardhur nga qielli dhe të ushqehen me manën e siguruar nga Hyji. Nëpërmjet nesh Zoti hap oreksin për realitete shpirtërore: te Luka 14, 15 lexojmë: «Një njeri prej të grishurve në tryezë, kur i dëgjon këto fjalë, tha: “Lum ai që do të marrë pjesë në gostinë e Mbretërisë së Hyjit!”».

Por nëpërmjet nesh Zoti nxit edhe kërkimin e përjetësisë (e amshimit); Jezusi në Ungjillin e Gjonit 6, 51 thotë: “Unë jam buka e gjallë që zbriti para qiellit: nëse ndokush ka këtë bukë, do të jetojë për amshim. Dhe buka që unë do ta jap është trupi im - për jetën e botës”.

Era e luleve është për shkak të pranisë së të ashtuquajturave vajra esencialë në petale. Nga lulet e disa bimëve nxirren esencat që më pas përdoren si parfume. Zakonisht këto aroma prodhohen për të tërhequr insektet polenizuese. Era e mirë/parfumi që ne jemi të interesuar të përhapim është personaliteti i Krishtit.

RIPRODHIMI

Po marrim Këngën e Këngëve: “Dashuria jote është më e mirë se vera me erën e këndshme të erërave të tua të mira! Ti vetë je më e mira erë, ja përse vajzuket të duan!” (Kk 1, 3). Të mos shkandullohem nga shprehjet e sensualitetit ekstrem në këtë libër biblik ku shpesh përmenden dashurinë martesore: përvoja njerëzore ndonjëherë është shumë më shprehëse, sesa një mijë stërhillime teologjike! Por të paralelizojmë përvojën njerëzore të shprehur nga Kënga e Këngëve me reflektimin teologjik.

Dëshmia e besimtarit është “Thashë: Do t’i ngjitem palmës në majë, do t’i këpus frutat e saj! Parzmat e tua vile rrushi, era e gojës si era e mollës” (siç lexojmë në kapitujt 7, 9). Ashtu si era e mirë, dëshmia e besimtarëve ndonjëherë nuk bën “zhurmë”, nuk “shihet” në mënyrë spektakolare, por përhap

dhe deshmon konkretisht “erën e mirë” të Hyjit. (*Nena Tereza thoshte se bën më shumë zhurmë një pemë që rrëzohet se një mijë pemë që rriten! Ne të jemi si këta një mijë pemë që rriten!*)

Dhe Shën Pali sërish në Letrën drejtuar Efesianëve thotë: «Përngjajini Hyjit porsi bij të dashur dhe jetoni në dashuri, sikurse Krishti na deshi ne dhe për ne ia flijoi vetveten Hyjit porsi kusht e fli “që jep erë të mirë”» (Ef 5, 1-2).

Era e Krishtit, përveçse është e shpërndarë, na dallon dhe, në të njëjtën kohë, na bashkon në lidhjen e dashurisë. Ashtu siç e duam Zotin, jemi të tërhequr edhe nga ata që erën e Krishtit e kanë bërë një flamur: veprat e shenjtërve lëshojnë një erë të këndshme. Të mendojmë për shembullin e Shën Injacit të Lojolës, i cili, i sëmure në shtrat pas betejës, kishte në duar vetëm një Bibël dhe jetën e shenjtërve për të kaluar kohën; kur lexonte bëmat e shenjtërve ndizej deri në atë pikë sa donte t’i imitonte... dhe ne e dimë se çfarë shenjtë i madh u bë edhe ai.

Por kemi rreshtin 16, po aq të rëndësishëm: “për ata që shëlbohen e për ata që dënohen, për njëerën palë era e vdekjes që shpie në vdekje e për palën tjetër era e jetës që shpie në jetë”. Fakti që jemi “erë e mirë” vlen për të gjithë, edhe për ata që e refuzojnë dëshminë tonë.

Shumë shkurajohen sepse do të donin që të gjithë ata që bien në kontakt me jetën e tyre të magjepseshin nga era e mirë. Por s’është gjithmonë kështu. Pali përshkruan një tablo realiste, që parashikon dështimin e veprimit misionar dhe efektet e dëmshme të dëshmisë së keqe. Në vend të kësaj, njohja e pamjaftueshmërisë sonë personale është mënyra më e mirë për ta lartësuar Zotin.

Po te 2 Kor 3 Shën Pali do të thotë: “Jo, sikur të ishim vetë prej vetvetes të zotët të mendojmë gjë, por zotësia jonë e ka burimin në Hyjin. Ai na bëri të aftë të jemi mbarështues të Besëlidhjes së re, jo të shkronjës, por të Shpirtit; sepse shkronja vret e Shpirti jep jetën” (3, 5-6). Era e mirë e përvujtësisë ngjitet te Hyji më shpejt, sesa çdo gjë tjetër.

Perfundoj:

Sot po shohim një rritje të shpejtë të Kishës në shumë vende, përveç Evropës. Dëshira jonë është që Hyji të vazhdojë t’i përdorë besimtarët, me qëllim që populli i Tij të vazhdojë të shumohet. Por nuk jemi aq të interesuar për numrat, sesa për cilësinë! Në këtë rritje globale njohim dorën e djathtë jashtëzakonisht të fuqishme sovraane të Hyjit dhe fuqinë e veprimit të Shpirtit Shenjt, pavarësisht mjerimeve tona.

Hyji e ka thirrur popullin e vet që të jetë mjeti i bekimit të kombeve, Pali apostull në letrën drejtuar Efesianëve flet shtatë herë se si të krishterët duhet të ecin në rrugët e Zotit duke ndjekur shembullin e përvujtërisë që na la Jezu Krishti.

Si Krishti, erën e mirë të të cilit mbajmë, ashtu edhe ne duhet t’i kemi këto karakteristika nëse duam të ungjillëzojmë me inteligjencën shpirtërore që na mbron nga idhujtaria:

1. Refuzimi i idhujtarisë për pushtet (Ef 5, 15 “Vëreni me kujdes si jetoni: jo si njerëz të marrë, por si njerëz të urtë”).
2. Ecja në integritet dhe refuzimi i idhujtarisë së suksesit (Ef 5, 8.10 “Po, dikur ishit errësirë, por tani jeni dritë në Zotërinë. Jetoni porsi bij të dritës. Fryti i dritës është: mirësia, drejtësia, e vërteta - vendosni të bëni çka i pëlqen Hyjit!”).
3. Ecja në thjeshtësi dhe refuzimi i idhujtarisë së lakmisë (Ef 5, 5 “Sepse dijani mirë këtë: asnjë fëlligështar, asnjë kurvar, asnjë lakmues pasurie - që është idhujtar - nuk ka pjesë në Mbretërinë e Krishtit e të Hyjit”).
4. Më lejoni t’ju nxis që të marrim më seriozisht ecjen sinodale, për të cilën Papa Françesku na fton gjithmonë: “tri fjalë: Bashkim -pjesëmarrje + bashkëpërgjegjësi dhe mision”

Në përfundim të këtyre dy takimeve, uroj vetës dhe juve që të rritemi gjithnjë e më shumë në adhurimin e Zembrës së Krishtit për të mbetur lidhur me Të deri në atë pikë sa ta nuhasmi gjithmonë e kudo Atë, duke përhapur erën e mirë të Krishtit.

Atij i qoftë nderi dhe lavdia në shekuj të shekujve. Amen.